

Pred tihim koncem abesinske žaloigre

Berlin, 5. junija. A.A. »Börsen Zeitung« piše o abesinskem predlogu za sklicanje Društva narodov in pravi, da utegne biti to zasedanje usodno za ženevsko ustanovo. Društvo narodov je sestavljeno iz 50 narodov, razdeljenih v dva tabora, za sankcije in proti njim. Zato bo po vsej priliki prišlo do bojnega glasovanja.

List pravi na koncu, da se bo abesinsko vprašanje tiho likvidiralo, prav tako kakor je svoječasno vzel na znanje japonsko zasedbo Mandžurije.

Verjetno je, da se bo skupščina Društva narodov, ki jo zahteva Argentina, vršila 29. junija. Zato je sestanek Sveta Društva narodov, ki naj bi razpravljal 16. t. m. o sankcijah, odložen do konca meseca.

Sestanek dardaneljskih držav, ki bo v Montreuxu, je takisto odložen do julija.

Pariz, 5. junija. A.A. »Echo de Paris« pravi med drugim, da je Mussolini danes največ do tega, da pokaže, da je Italija v zvezi velikim gospodarskim in finančnim težavam, ki jih ji je prizadejala abesinska vojna in sankcije, še zmerom velesila prvega reda pri urejanju evropskih vprašanj. S tem se dajo pojasniti nekateri sklepi, ki jih je izdala Italija te dni.

Clankar pravi dalje, da bi bilo lažje dognati pravno podlago za ureditev spora med Italijo in Zvezo narodov, če bi Mussolini pristal na to, da se urede nekatera stara sporna vprašanja v Sredozemlju in ostali sosesčini Italije, ki že zdavnaj pomenijo nevarnost za evropski mir.

»Oeuvre« pa piše, da bo britanska vlada po vsej priliki imela časa, da do konca tega meseca zavzame definitivno stališče zastran sankcij. Angleški zunanji minister Eden zastopa stališče, da je treba ostati pri sankcijah tudi po prenehanju vojaških operacij, ker bi se drugače sankcioniralo stanje, nastalo s kršitvijo pakta ZN, kar je Društvo narodov obsodilo. Verjetno je, da se bodo na izrednem zasedanju ZN vse države izrekle za ukinitve sankcij, zraven bodo pa mnoge države obenem zahtevale, da se še dalje proučuje, kako bi se dala popraviti kršitev pakta ZN s strani Italije. V zvezi s tem bo gosp. Mussolini poskušal zavzeti svoje stališče v avstrijskem vprašanju v skladu s posteljivostjo gosp. Edena v sankcijskem vprašanju.

O tem piše tudi »Journal«. List trdi, da bi takšen Mussolinijev poskus mogel zanesi v mednarodne razmere novo nevarnost in obroditi resnejše spore.

Težke naloge neguša

London, 5. junija. Včerajšnje izdaje londonskih časopisov prinašajo večinoma simpatična poročila o prihodu cesarja Haile Selasija v London. Časopisi pa so zelo rezervirani glede političnih okoliščin, ki so v zvezi z bivanjem abesinskega cesarja v Londonu. Tako piše »Daily Telegraph«. Haile Selasi bo imel težko vlogo, ki jo bo moral odigrati med nami. Dostojanstvo, s katerim prenaša svojo težko usodo, in ki dviga njegov osebnostni ugled v svetovni javnosti, je za nas garancija, da

ne bo napačno razumel simpatije, ki mu jih izkazuje angleški narod.

Program bivanja v Londonu

London, 5. junija. Po svojem prihodu v London je abesinski cesar izrazil željo, da bi položil venec na grob angleškega neznanega vojaka. To bi bilo njegovo prvo uradno dejanje na angleških tleh. Angleške oblasti, ki nameravajo do neguša zavzeti stališče, da je to vladar, ki potuje v Angliji incognito, so na to njegovo željo pristale in bodo določile dan, kdaj naj se ta slovesnost izvrši. Za ta dan bo organizirana tudi posebna varnostna služba angleške policije, katere sicer neguš ne bo deležen.

Z ozirom na ostali del svojega londonskega bivanja pa se neguš še ni odločil, kakšen bo program. Kljub temu, da se je govorilo, da se bo kmalu sestal z angleškim zunanjim ministrom Edenom, ne prihaja iz abesinskega poslanstva nobeno potrdilo o takih namenih. Verjetno pa je, da bodo stiki med njim in med angleškimi političnimi osebnostmi precej živi in tesni.

Začasna abesinska vlada?

London, 5. junija. Sinoči so se raznesle vesti, da je neguš po posvetu s svojim spremstvom in z londonskim abesinskim poslanikom imenoval začasno vlado v Abesiniji, ki naj na tajnem vzdržuje oblast. Abesinsko poslanstvo te vesti zanikava in jih označa za nesmiselne in nemogoče.

Nov papeški nuncij v Belgradu

Vatikan, 5. junija. o. Belgrajski nuncij msgr. Pelegrinetti je imenovan za apostolskega nuncija v Varšavi. Na njegovo mesto v Belgrad bo prišel msgr. Testa, ki je bil doslej apostolski delegat v Egiptu.

Beneš v Bukarešto

Praga, 5. junija. o. Včeraj ponoči ob 9 zvečer je odpotoval iz Prage predsednik češkoslovaške republike dr. Edvard Beneš na sestanek poglavarjev Male zveze v Bukarešto. Predsednika spremlja na potovanju zunanji minister dr. Kamil Krofta. Pred svojim odhodom je imel predsednik dr. Beneš v radiu še kratek govor, v katerem je podal smernice češkoslovaške zunanje politike in naglasil, da vzdržuje Češkoslovaška z vsemi evropskimi državami dobre stike, v posebno tesnih odnosih pa je s Francijo in Sovjetsko Rusijo. Češkoslovaška hoče živeti z vsemi državami v miru in prijateljstvu in zalo nikakor ne želi prekiniti svojih dobrih odnosov z Italijo, kakor tudi z Nemčijo, Poljsko, Avstrijo in Madžarsko.

Veleizdajniški proces na Poljskem

Varšava, 5. junija. Iz Katovic poročajo, da se je tamkaj začel pred velikim kazenskim svetom proces proti 19 obtožencem zaradi zločina veleizdaje. Obtožnica pravi, da so obtoženci organizirali tajno politično organizacijo z namenom, da se nekatere pokrajine izločijo iz sestava poljske države. Razen tega pravi obtožnica, da je sedem obtožencev bilo v zvezi z osebami, ki so v službi neke tuje države. Obtožnica obsega 43 s pisalnimi strojem natipiranih strani. Vsi obtoženci so poljski državljani. Zaradi premajhnega prostora bodo razpravi prisostvovali lahko samo zastopniki tujih in domačih listov in omejeno število pravnikov.

Pomen Badogliovega prihoda v Italijo:

Demonstracija pred sestankom sveta ZN

Zeneva, 6. junija. o. Za sestanek Sveta ZN vlada v Italiji izredno zanimanje in se polaga velika važnost na sklepe, ki se bodo tam rodili. Posebno je to v zvezi z zahtevo Argentine, ki je, kakor znano, stavila nujen predlog, da se abesinska zadeva kakorkoli spravi z dnevnega reda. Znano je, da so hoteli Anglija in Francija abesinsko vprašanje zavleči do jeseni, vendar jim je Argentina s svojo zahtevo prekrizala te načrte. Ker pa je v Franciji nastopila socialistična vlada, od te strani Italija nima pričakovati tolikšne podpore, kakor jo je uživala doslej. V diplomatskih krogih so seveda močno odjeknili sestanki nemških in italijanskih diplomatov v znak, da se hoče Italija poslej naslanjati na one velesile, ki stoje izven Zeneve.

Sestanek kancelarja Schuschnigga z Mussolinijem

Rim, 5. junija. V neposredni zvezi s temi dogodki je tudi bivanje avstr. kancelarja Schuschnigga v Italiji. Na videz je ta pot sicer precej skrivnostna, vendar se svetovna javnost ne more izogniti vtisu, da je na programu tudi vprašanje Avstrije, ki ga je načel nemški poslanik v Rimu von Hassel ob nedavnem sestanku z Mussolinijem. Rimski uradni krogi zatrjujejo, da je pot avstrijskega kancelarja le zasebnega značaja in da je prišel avstrijski kancelar le na oddih. Schuschnigg biva v letovišču Viareggio in čaka le na sestanek z Mussolinijem. Nekateri francoski listi vedo povedati, da se bo Schuschnigg sestal z Mussolinijem še danes, in sicer v Rocca delle Caminate v Fiorli, kamor bo Mussolini poletel z aeroplanom. Po sestanku se

bo Schuschnigg takoj vrnil na Dunaj. Čisto gotovo je, da bošta Mussolini in Schuschnigg na tem sestanku obravnavala vprašanje restavracije Habsburgovcev.

Ni pa znano, če je v tem vprašanju že prišlo do kakršnegakoli sporazuma med Italijo in Nemčijo. Restavracijo Habsburgovcev bo skušal Mussolini poleg drugih ukrepov, ki so bolj vojaškega značaja, pograbititi za grožnjo in pritisk na velesile pred sestankom Sveta Zveze narodov.

Novi letniki pod orožje

Rim, 5. junija. o. Prihod in triumfalni sprejem, ki ga je bil deležen maršal Badoglio na povratku, se tolmačita tako, da je Mussolini maršala pozval z namenom, da doma pripravi italijanske vojaške sile. Iz Italije prihajajo poročila, da je izdal prosvetni minister ukaz, da vse šole v Italiji nehajo s poukom mesec prej, kakor je običajno. Po tem se da sklepati, da bodo šole utegnile služiti za vojaštvo, ki ga bodo poklicali pod orožje. Pod orožje so bili pozvani že nekateri letniki rezervnih mornarjev. Dva rezervna letnika pa sta že prejela pozive, da se nahajajo v stalni pripravljenosti. Istočasno pa je generalni štab že začel naglo razvrščati divizije in motorizirane oddelke vzdolž vseh severnih meja.

S temi odredbami hoče Italija izsiliti kolikor mogoče ugodno rešitev abesinskega vprašanja in se zdi z ozirom na razgovore, ki so se začeli med Rimom in Londonom pred nekaj dnevi, da bo Italija v tem konfliktu imela uspeh. V nasprotnem primeru pa bo Italija končno veljavno zapustila Zenevo.

Grške zmede in težave

Solun, 5. junija. Večina delavskih sindikatov je odklonila sodelovanje pri stavkovnem gibanju. Štirje komunistični poslanci in poslanec liberalne stranke Jasionides so prošili guvernerja Makedonije, naj dovolji delavski šohd. Guverner je obljubil, da bo proučil to vprašanje, izjavljajoč, da so ekstremni elementi proglasili stavko, čeprav so delavski sindikati sodelovanje odbili. Gibanje ima torej politično ozadje, ki ga delavstvo samo odklanja.

Za ohranitev miru je oblast izdala vse potrebne ukrepe.

Atene, 5. junija. V Volu so prijeli dva komunistična poslanca.

Poizkus stavke v Solunu se je porušil. Delavci so se vrnili na delo. Guverner Makedonije je obljubil delavstvu, da bo storil vse, da ustreže upravičenim željam delavstva. Prav tako bo izdal ukrepe za zaščito delavcev pred ekstremnimi elementi.

Atene, 5. junija. Grški trgovec Kontarelis, ki živi v Egiptu, je obvestil predsednika grške vlade, da bo grškemu letalstvu podaril dva bombnika v vrednosti 15.000 fintov. Listi hvalijo patriotično dejanje grškega izseljenca.

Atene, 5. junija. Grški kralj bo v kratkem obiskal Trakijo in Makedonijo. Svoje potovanje bo zaključil z obiskom v Kilisu dne 21. junija na obletnico velike bitke leta 1912.

Neuspeli štrajk

Solun, 5. junija. m. Glavna stavka, ki so jo proglasile delavske organizacije v Solunu v znak protesta proti prepovedi kongresa delavske zveze, ni uspela predvsem zaradi tega, ker so oblasti

predhodno aretirale vse voditelje delavskih sindikatov, kakor tudi člane odbora stavkajočih. Skupno je bilo aretiranih okoli 200 oseb. Ti energični ukrepi oblasti so zelo porazno vplivali na delavstvo, ki je ostalo brez voditeljev. Na drugi strani pa generalna stavka tudi ni uspela zaradi tega, ker delavstvo samo ni bilo solidarno ter je od 57 delavskih sindikatov 35 sindikatov odpovedalo sodelovanje v stavki.

Atene, 5. junija. m. Venicelijsko časopisje poroča, da bo predsednik vlade Metaxas po rekonstrukciji vlade, pri kateri bo poklical v vlado na sodelovanje nekoliko oficirjev izven kadra, izvršil tudi zamenjavo prefektov. Tudi na ta mesta misli predsednik Metaxas postaviti oficirje izven kadra. Časnikarji so se v tem pogledu razgovarjali s predsednikom Metaxom, ki jim je pri tej priliki izjavil, da tega vprašanja vlada še ni pretresala, vendar pa smatra, da ta kombinacija ni izključena.

Oficirji, ki bi pri teh rekonstrukcijah in postavitvah za prefekte prišli v poštev, bi bili predstavniki ene ali druge stranke. Po mnenju predsednika vlade ni razloga, da ne bi bivši oficirji, ki že dalje časa niso sodelovali v političnem življenju, mogli biti prefekti. V vsakem slučaju pa bodo to oficirji, ki so v političnem pogledu docela korektni.

Štrajk v Španiji

Madrid, 5. junija. o. Incidenti in štrajki v Španiji še vedno niso pojenjali. Posebno v Asturiji, v Barceloni, v Sevilli in Santandru so spopadi med stavkajočimi in redarji zelo pogosti. Včeraj so stavkajoči v Sevilliji napadli sodnijske zapore in pri tej priliki ubili ravnatelja.

Pred sestankom glavarjev MZ

Bukarešta, 5. junija. m. Za prihod Nj. kr. Vis. kneza-naměstnika Pavla in predsednika češkoslovaške republike dr. Edvarda Beneša se delo tukaj velike priprave. Program svečanosti ob priliki sestanka poglavarjev držav — članice Male zveze je naslednji:

Na železniški postaji bo visoke goste sprejel in pozdravil sam kralj Karol s člani kraljevskega doma in s člani kr. vlade ter bo sprejel najprej dr. Beneša na dvor, nakar se bo zopet vrnil na kolo-dvor k sprejemu kneza-naměstnika Pavla. Kmalu zatem se bo vršila slovesna vojaška parada pred dvorom, kateri bodo prisostvovali knez-naměstnik, predsednik dr. Beneš in kralj Karol. dalje celokupna vlada, diplomatski zbor ter predstavniki vseh civilnih in vojaških oblasti. Visoki gostje bodo gledali to parado z visoke tribune, ki je nastala za to postavljena pred dvorom.

Predsednik obitine je izdal na mešanstvo proglas, v katerem poziva meščane, naj v čim večjem številu pridejo k sprejemu visokih gostov in da naj s svojim navdušenjem pokažejo vsej Evropi neomahljivo solidarnost in ljubezen, ki vlada med narodi držav Male zveze.

Sinoči je v zvezi s prihodom dr. Beneša in kneza-naměstnika imela vlada sejo, na kateri je končno veljavno in podrobno pretresala program slavnostnih dni. Istotako je vlada razpravljala o programu, ki ga je izdelalo notranje ministrstvo v zvezi z varnostno službo. Vlada je ta program odobrila v celoti.

Po tem programu bo rumunski kralj Karol po vojaški paradi priredil gala-kosilo na čast visoki-

ma gostonja. Temu kosilu bodo prisostvovali vlada, vsi rumunski uglednejši politiki in ves diplomatski zbor. Zvečer istega dne bo priredil rumunski zunanji minister Titulescu slavnostni banket na čast zunanjim ministrom držav Male zveze.

Ob devetih zvečer pa bo priredil dvor slavnostni koncert, kateremu bodo prisostvovali člani vlade, diplomatskega zbora in uglednejši rumunski politiki.

Druga dva bo priredil češkoslovaški poslanik kosilo na čast knezu-naměstniku Pavlu in predsedniku češkoslovaške republike dr. Benešu. Poleg obeh teh visokih gostov bo kosilu prisostvoval tudi Nj. Vel. kralj Karol, kakor tudi poslanci držav Male zveze.

Tretjega dne se bo slovesno proslavila 6. obletnica stupanja kralja Karola na prestol. Tej slavnosti, ki bo središče slavnostnih dni, bodo prisostvovali vsi v Bukarešti se nahajajoči visoki gostje. Istotako bodo visoki gostje prisostvovali krstu velike nove rumunske donavske ladje »Kralj Karol II.« v Turn-Severinu.

Jeruzalem, 5. junija. Včeraj je bil izvršen napad na železnico, po kateri so se vozili angleški vojaki drugega bataljona, ki so bili poslani v Palestino kot ojačenje iz Egipta. Arabci so progo poškodovali na nekaterih mestih tako, da so razbili tračnice in bi vlak skočil s tira, če ne bi Angleži poslali lokomotivo predhodnico in se na ta način izognili večji nesreči. Progo so nato naglo popravili in je vlak peljal dalje proti Jeruzalemu.

Blum sestavil vlado

Herriot predsednik zbornice

Pariz, 5. junija. m. Včeraj je bilo v francoski narodni skupščini glasovanje ob priliki volitev novega predsedništva. Za predsednika skupščine je bil izvoljen Eduard Herriot, in sicer s 377 glasovi proti 150, ki so bili oddani za Ksavija Vala.

Pariz, 5. junija. o. Po izvolitvi Edvarda Herriota za predsednika francoske poslanske zbornice, je vlada Sarrauta odšla k predsedniku republike in mu podala ostavko. Takoj po demisiji je predsednik republike Lebrun sprejel šefa socialistične stranke Léona Bluma in mu dal mandat za sestavo nove vlade. Ze dve uri kasneje je novi mandat Blum predložil predsedniku v podpis listo sledeče vlade:

Leon Blum (soc.), ministrski predsednik;
Chautemps (rad.), Paul Faure (soc.) in Maurice Violette (soc. unija): ministri brez portfelja;
Maks Dormoy (soc.) in De Tesson (rad.): državna podtajnika v ministrskem predsedstvu;
Daladier (rad.): minister za narodno obrambo, vojsko in podpredsednik ministrskega sveta;
Gagnier: mornarica;
Pierre Cot (rad.): letalstvo;
Blanchot: državni podtajnik v ministrstvu za mornarico;
Salengro (soc.): notranje zadeve;
Raoul Aubaud (rad.): državni podtajnik v notranjem ministrstvu;
Rueart (rad.): pravosodje;
Jean Zay (rad.): prosveta;
Ga. Brunswick: državna podtajnica za posebne misije;
Jules Guiliert (rad.): državni podtajnik za tehnična dela;
Ga. Jolliot-Curie: državna podtajnica za znanost;
Yvon Delbos (rad.): zunanje zadeve;
Fiemot: državni podtajnik v zunanjem ministrstvu;
Maurius Moutet (rad.): kolonije;
Vincent Auriol (soc.): finance;

Albert Riviere (soc.): pokojnine;
Charles Spinasse (soc.): gospodarstvo;
Paul Bastide (rad.): trgovina;
George Monnet (soc.): kmetijstvo;
Jardillier (soc.): pošta in brzojav;
Lebas (soc.): delo;
Jellier: narodno zdravje;
Moch: generalni tajnik v ministrskem svetu.

Izjava Bluma

Pariz, 5. junija. AA. Havas: Ko je novi predsednik vlade sporočil časnikarjem listo nove vlade, jim je podal naslednjo izjavo: Citati ste listo ministrov in se vam zdaj najbrž dogla. Toda ta lista ima novost, kateri pripisujem veliko važnost. Tri žene pomagajo ostali ministrski ekipi. Dejstvo, da je nova vlada sestavljena iz več strank, se nekatere obveze dajo lahko razumeti. Vedel sem, da bo potrebno gotovo število novih ministrstev. Opazili ste tudi lahko, da je bila lista sestavljena in predložena nekoliko mimo dosedanjih običajev. Tega pa nisem storil, da bi se predstavil kot kakšen reformator. Nisem iskal originalnosti. Da bi pa lahko izpolnil zelo važne dolžnosti, sem sklenil, da prevzamem predsedstvo vlade brez portfelja. Zmeraj sem menil, da je funkcija predsednika funkcija koordinacije in korelacije. Logična delitev dela ministrov bo omogočila zelo globoke administrativne reforme in bo dopustila boljše razdelitev in reševanje poslov. Z moje strani je bilo to odločilno za sestavo vlade. Jaz bom storil vse, da se podaljša delo in življenje te vlade. To je posebno potrebno v času, ko se funkcije države zmeraj večajo in ko so tako različne. V tem času je potrebno močno in enotno politično vodstvo, da bi se spravili v sklad tako različni položaji in interesi.

To sem vam hotel povedati z ozirom na sestavo vlade. Vlada bo podala svoj delovni načrt v obeh zbornicah. Moja vlada se bo predstavila obema zbornicama v soboto. Menim, da bomo polotkli vse rekorde v hitrosti. Danes ob 12.30 bom imel govor v radiu o notranjem položaju in o delavskih sporih. Še to noč bodo že izročeni posli v notranjem in delovnem ministrstvu.

Golob v poštni službi

Ze v stari Grčiji so uporabljali golobe kot pismošose in poročevalce, zlasti za časa slavil olimpijskih iger. Izurjenim golobom so namreč obeh imena zmagovalcev in v kratkem času se je po vsej prostorni državi razvedelo, s kakšnim uspehom so se tekme iztekale. Danes, ko imamo na razpolago telefon, brzojav in radio, je pomen krilatih zračnih poročevalcev seveda znatno padel, kljub temu pa je operen pismošosa še vedno aktualnost, bodisi če je v službi armade ali pa amaterskih rejcev. V mnogih primerih pa je golob še dandanes nenadomestljiv posredovalec, zlasti v vojni, kadar hočejo ločeni oddelki ostati v zvezi ali pa vršiti vohunsko službo. V zadnji svetovni vojni je neznan golobček čisto rešil življenje večjim vojaškim oddelkom, ko jim je preko linije okopov in žičnih ovir prinesel kako tehtno poročilo. V utrdbi Vaux v verdunskem trdnjanskem pasu so nekemu golobu

do 300 km. Ko je pismošosa izurjen za prenašanje poročil na 300 km, napravi »maturo« in je proglašen za zrelega. Šele po maturi je usposobljen za še večje razdalje in javno tekmo.

Učencem se še danes ni posrečilo dognati skrivnosti, odkod izvira golobu sposobnost, da ga je mogoče razmeroma zelo kmalu iztrenirati v poštni službi. Nedoumljiv nam je njegov sijajen čut za orientacijo, po katerem najde svoj rodni golobnjak v ogromni oddaljenosti 1200 km. Razen tega pa je treba upoštevati še njegovo drugo poročevalsko prednost: nenavadno hitrost. Ob ugodnem ozračju preleti golob-pismošosa do 120 km na uro.

postavili spomenik

ker je z nekim važnim poročilom otel smrti ondotno posadko.

Kljub moderni tehniki so armade ohranile golobe v službi in jih za šport trenirajo za morebitno krvavo priložnost. Na letošnji Olimpijadi v Berlinu bodo prvič v zgodovini evropskih športnih prireditelj nastopili tudi golobje v velikih množinah. Nemci imajo zelo razvit trening golobov, 8700 družtev, v katerih je vključeno okoli 60.000 rejcev-amaterjev, bo s svojimi najboljšimi gojenci sodelovalo pri tekmah. Izmed poldruga milijona izurjenih poštinskih golobov jih bodo

90.000 pripustili na olimpijado

senzacija, kakršne športni svet se ni doživel v vsej svetovni zgodovini. Golobje bodo startali z različnih berlinskih letališč, ki jim bodo določena po smeri njihovega leta. Krilati letaki bodo razdeljeni v krajevne skupine in bodo startali tudi v navzkrižni smeri. To je prvi v tolikšni množini organizirani zračni manever in nedvomno bo rodil zelo zanimive uspehe. Po vsej Nemčiji se vršijo golobji treninki in ogromna družina zračnih pismošos se resno pripravlja za dan tekme. Golobe trenirajo sprva do oddaljenosti 30 km, nato pa polagoma

Dobra podlaga. Profesor naznani, da hoče predavati o vprašanju: »Moderna vzgoja in — laž.« »Preden pa začnem« — pravi poslušalcem — »bi rad vedel, koliko jih je med vami, ki ste že brali prva dva poglavja moje knjige: »Kaj pripravi otroka, da laže?« — Vsi dijaki dvignejo roke. »Izborna« de profesor. »To je zame najboljšo izhodišče za predavanje, kajti moja knjiga se ni izšla.«

V pisanih barvah gleda svet znani ameriški multimilijonar John Rockefeller, ki mu leta gredo že tja proti 100. Daljša si življenje tudi s tem, da se prav nič ne razburja in ne vznemirja. Vsi, ki so okrog njega, se trudijo, da vse odstranijo, kar bi ga fizično pretreslo. To pa ni tako lahko, ker je mož duševno še docela čvrst in čil in ga posebno zanima vsebina njegovega časopisa. Ker pa časnikarji najraje servirajo radovednemu svetu to, kar dostikrat živce namah pretrese, skrbje Rockefellerjevi domači, da dobi starček v roke prav zanj prirejeno izdajo lista »New-Yorker-Times«. Ta posebna izdaja opisuje svet samo od sončne strani, v rožah, miru in zadovoljstvu. V tej posebni izdaji ni govora ne o brezdrlju, ne o stiskah, ne o carinah, ne o vojskah. Tako živi starček kakor v tovarni sanj in gleda svet v cvetju. — Pa mislite, da je srečen? ...

Deževna statistika. Metereolog Marcel Jobelot je v Parizu 10 let opazoval padavine posameznih dni v tednu in doznal, da je nedelja najbolj mokra. Nato se pa vrste v zmanjšani izmeri: torek, četrtek, sobota, ponedeljek, sredo, petek, ki je torej najbolj suh dan. — Jobelot zatrjuje, da to ni slučajno, da si ne more navesti nobenega naravnega zakona za ta pojav.

Princ »trojeznik«. Na Japonskem je navada, da dobe cesarski principi ob polnoletnosti poseben priimek. Nedavno je dosegel to dobo brat japonskega cesarja, princ Suminomiya. Ob tej priliki je dobil naslov »princ mikasa« — kar pomeni »trije dežniki«.

★

»Vidiš, Tone, to je pa tisti hladnokrvni krotilec zveri, ki se je pri zadnji predstavi tako izkazal.« pravi v cirkusu prijatelj svojemu sosedu.

»Kaj pa je storil takega?« vpraša ta.

»No, ali ne veš? Ko se je tiger splašil in pobegnil, je možak s polno prisebnostjo stopil v njegovo kletko ter se zaprl.«

Življenje in trpljenje v najstrašnejši vojski sveta

Zakleta legija

33

V načelu ostane vsak vojak na straži po dve uri. Jaz sem prevzel stražo ob šestih zjutraj. Zdaj je bilo že osem, a izmene še ni bilo. Polagoma sem postajal nestrpen in nepotrpežljiv. Zapornikom je uspelo, da so v svoj šotor vtihotapili vino, pa so se skoraj in kmalu vsi opijanili. Po nalogu bi jih bili morali ustaviti in zadržati, če bi hoteli ven. Moral bi se poslužiti tudi bajoneta, če bi ne šlo drugače. To je neugoden posel, če moraš ravnanje tako s tovariši, s katerimi si se bil v taki bitki, kakor je bila tista pri Mesifreju.

Bila je že deseta ura, a še vedno ni prišla izmena. Vpravi je prišel mimo turški seržan, pa sem ga vprašal, kdaj me bodo vendar zamenjali. Zapovedal mi je, da moram ostati na svojem mestu. Toliko, da se nisva sprla, nakar mi je zagrozil, da bo o tem obvestil poročnika.

»Le povejte poročniku. Straža traja 2 uri, jaz pa sem odstranil že štiri.«

»Nič zato, ostanite tukaj!«

»All right,« sem dejal jaz. »Ostali bom,

toda odklanjam sleherno odgovornost. Straža traja dve uri, jaz pa sem stražil štiri. Ostali bom, toda ne odgovarjam za nič.«

Seržan je odšel, jaz pa sem zagledal Silvestra Budenya, ki je zamenjaval kuharja v našem oddelku. Ta je bil padel v Mesifreju.

Budney je vprav trl kavo, katero je nasul na gladko kamenito ploščo. Za mletje je rabil poleg te še kopito svoje puške. To kopito je bilo za legijo kavni mlinček.

Prižgal sem si cigareto, a že je prišel stari tovariš Gorigas, ki podivja, kadar je pijan. Švignil je iz šotora, pa naravnost k meni.

»Moram v mesto,« mi pravi z ostrim glasom.

»Briga me, kam greste. Najboljše bi bilo, da bi ostali lepo mirni in tam kjer ste. Če pa zares hočete iti ven, no, potem pa samo izvolite, jaz vam ne branim.«

Stal je trenutek nepremično in ni verjel svojim ušesom. Potem se je zadovoljno nakremžil in krenil naravnost v vas.

Še zmeraj stražim, toda za svoje ujetnike se ne brigam. Ob štirih, ko seržan pregleduje straže, mi manjkajo tri četrtine ujetnikov. Seržan psuje in preklinja, jaz pa mu odgovarjam zmeraj enako. Prevzel sem stražo ob šestih zjutraj, zato se od desetih dopoldne ne čutim več odgovornega.

Preti mi, da bo o tem obvestil poročnika.

»Kar povejte mu, prav briga me.«

Ob petih se je večina ujetnikov vrnila nazaj v zapor, pač ni bilo od nikoder Gorigasa. Z osmih različnih strani smo izvedeli,

Mož, ki je dobil v življenju 130.000 zaušnic

Eden najbolj znanih clownov današnjih dni Rosta Tandeanu se je odločil, da bo svoj poklic zapustil in šel v pokoj. Rosta Tandeanu, ki je rodom iz Romunije, je bil šaljivec, ki ga je poznala skoraj vsa Evropa, saj je nastopal na največjih evropskih odrih in zabaval vedno številno občinstvo. Svoj umik je utemeljeval na ta način: »Če človek skozi dvajset let večer za večerom ne dobiva drugega kot zaušnice in brce zato, da se občinstvo lahko zabava, ima vendar končno pravico, da sme večer svojega življenja v miru preživeti.«

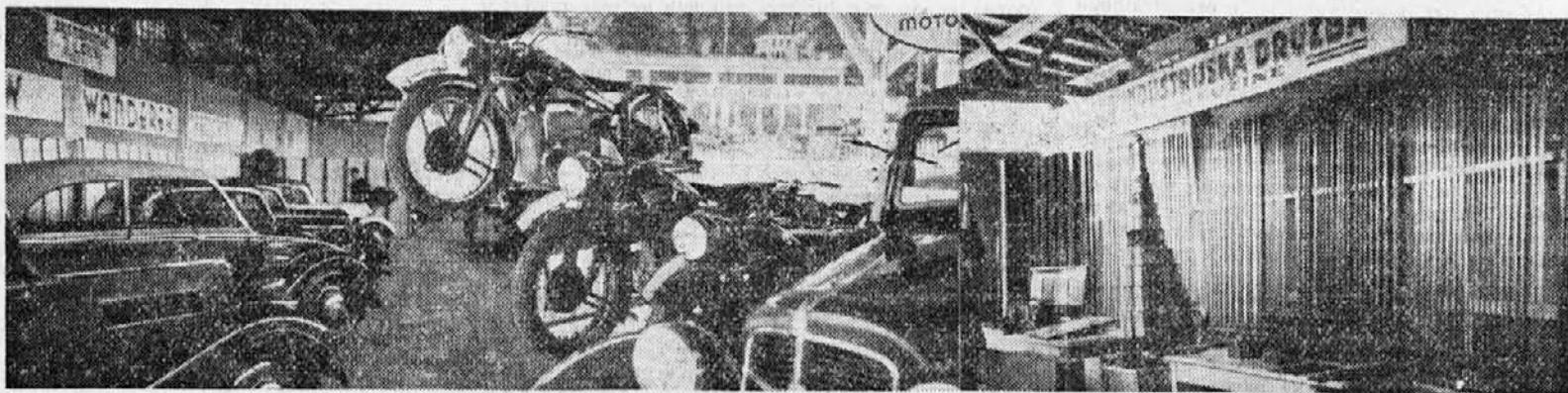
To veliko število zaušnic je razložil na ta način, da je dobil vsak večer pri vsaki predstavi povprečno 20 klofut in da je v teku svojega nastopanja spravil okoli 130.000 zaušnic. Ta številka

pa popolnoma odgovarja resnici, kajti šaljivi Rosta je vsak večer točno zapisal vsako klofuto, ker je dobival plačo po sprejetih zaušnicah. Služba ni bila težka, če je udarjala kaka prijatelna gospodična; težje je bilo, kadar jo je pritisnil kak pijan mož. Za vsako zaušnico je dobival po 30 pengonov in tako si je v teku dolgih let nabral toliko premoženja, da bo mirno preživel še ostanek svojega življenja.

A: »Kaj misliš, prijatelj, kaj bi storila prva ženska na svetu, če jo nekaj časa ne bi bilo domov?«

B: E, nedvomno bi mu na mah začela šteti rebra.«

Sprehodi po ljubljanskem velesejmu

Tako čedno, urejeno, pregledno in lepo naj bi bilo povsod na razstavišču —

Ljubljana, 5. junija.

Čim bolj se bliža Ljubljanski pomladanski velesejmu svojemu koncu, tem bolj postaja na velesejmu živahno. Kupčije se očividno razvijajo sicer bolj počasi, vendar — razvijajo se. Po načelu Finis coronat opus pa moramo počakati na konec, da bomo tudi v tem oziru lahko videli veličino velesejskega uspeha. V splošnem pa se opaža, da se počasi vendarle vračajo časi, ko ljudje dinarjev ne obračajo več tako strahovito strokovnjaško, kakor pred leti, ko je vsakdo dinar trikrat obrnil, predno se je odločil za kak nakup.

Življenje na velesejmu je ob udeležbi tako različne publike prav pestro. Prihajajo ljudje iz vseh strani ne samo iz Slovenije, marveč tudi iz vseh ostalih predelov naše države in iz inozemstva, posebno iz Avstrije.

Kranjske klobase - bodočnost velesejma

Velesej nam nudi nepobiten dokaz, da so kranjske klobase naša narodna jed. Kamorkoli se vsedeš, zaduhaš prijetni vonj klobasarskih dišav in na vsakem oglu, ki predstavlja okončine bifejev, gostinskih prostorov in slanih naprav, ti zasije v želodec segajoče nasproti pisano opozorilo, da ne pozabiš na kranjske klobase. Hrenovke so ob kranjskih klobasah le nekaj privesek.

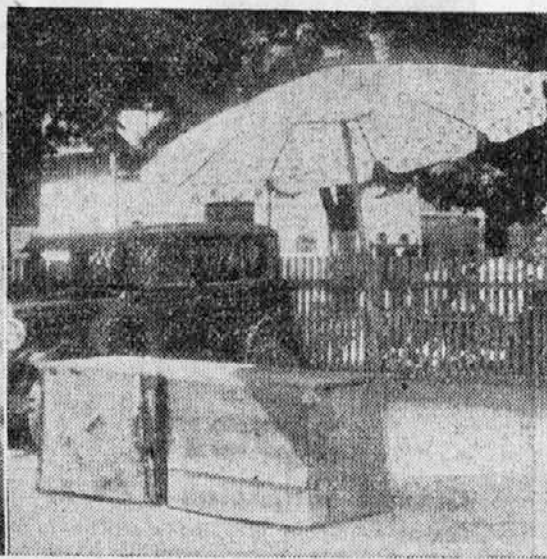
Kakor povsod na takih prireditvah, tako so tudi na ljubljanskem velesejmu gostinski prostori središče vsega velesejskega življenja. In ker so središče gostinskih stvari zopet kranjske klobase, moremo reči, da se na velesejmu vrli skoraj vse prav okrog kranjskih klobas. Ker bi torej vele-

sej brez kranjskih klobas pomenil prav malo ali pa celo nič, bo morala velesejska uprava tudi v bodoče polagati kranjskim klobasam vso pozornost. Oboževalci kranjskih klobas in njihove tečnosti so namreč iztaknili novo velesejsko resnico, da je v kranjskih klobasah — bodočnost ljubljanskega velesejma.

Velesejske časovne in krajevne omejitve

Največelejši del ljubljanskega velesejma se začneja krajevno tam pri »Zlahtni tritici« in se končuje pri »ringlispilu« ter tistih možeh, ki s cilindri na glavi pokukavajo izza pulta. Časovno se veseli del začneja v večernih urah. Kdaj pa se časovno konča, tega se navadno tisti, ki hoče med zadnjimi zaključevati nočno velesejsko dobo, zave šele naslednjega dopoldne, ko v svoji denarnici in v sebi čuti pravo prebavljenost velesejskih vsečnosti.

V večernem času je podoben ta prostor velesejma pravcemu dunajskemu pratu: nabasano ljudi, povsod se slišijo internacionalni glasovi prodajalcev raznih stvari, o katerih naenkrat ne moreš razumeti, kako si doslej sploh mogel izhajati brez njih, vmes neprestano pokanje, trobentanje napihnjenih balončkov in petelinov, evrtanje raznjčev in čevapčičev itd. Preko vsega pa: godb, da jih človek kar ne more ločiti.

— tako pa naj bi ne bilo nikjer na velesejmu.

V objemu razpoloženja

Poleg vedno bolj osvajačega kabareta, okrog katerega množice s pritegnjenim dihom občudujejo atrakcije poskočnih kabaretk in vsega zmožnih boyev, se zateka posebno mladina pod krov kabaretovega sosedu — k »Veselim Dolenjcem«. Napis precej točno odgovarja stvarnosti. Kajti stara reč je, da je veselo tam, kjer je — godba. In pri »Veselih Dolenjcih« sta kar dve godbi: prva v prtiličju, druga pa ločno nad prvo, za kaka dva do tri metre višje — v prvem in obenem zadnjem nadstropju. Če sedeš v prvo, oziroma zadnje nadstropje, kaj kmalu spoznaš vzrok mladinske privlačnosti: nad stopnicami te sprejme šop brhkih in pisano opravljenih deklet in kmalu dobiš na in ob mizo, kar ti poželj želodec in srce. Z lampijoni zastrte luči delajo vtis skrivnostnosti, v kateri tu in tam zaslišiš kak ženski krik kot posledico prehudega vščipa, v kotu pa razlegujejo harmoniko, da si ne moreš kaj, da ne bi malo nabrusil podplate. Vse je tako narejeno, da se sploh ne oziraš na to, ali plešeš po parketu ali po robatih deskah. Lepo je, lušno, razpoloženo... A končno te le mine veselje do vsega, ko n. pr. že drugi ali tretji dobiš piva v vrčku le — do polovice...

